

Högsta domstolen
Box 2066
103 12 Stockholm

AA./ riksåklagaren ang. mord

(Svea hovrätts dom den 27 november 2015 i mål B 8958-15)

Högsta domstolen har, efter att med utgångspunkt i vad hovrätten funnit styrkt beträffande gärningen ha meddelat prövningstillstånd i fråga om påföljd, förelagt riksåklagaren att skyndsamt inkomma med svarsskrivelse i målet.

Jag vill anföra följande.

Inställning

Preliminärt är det min inställning att påföljden bör bestämmas till fängelse i 14 år. Jag ber dock att få återkomma med min inställning i påföljdsfrågan till dess att Högsta domstolen avgjort mål B 4712-15.

Bakgrund

AA har dömts för mord. Hovrätten har bestämt påföljden till fängelse i 16 år.

Det åtal som ligger till grund för hovrättens dom lyder enligt följande.

AA har dödat MW genom att uppsåtligen hugga/sticka en kniv i MWs bröst med stickskada i aortan och åtföljande blodutgjutning i hjärtsäcken som följd. Det hände den 19 juni 2015 på Solurgången 3, Vällingby, Stockholms stad.

AA begick gärningen med uppsåt.

Hovrätten, som utgick ifrån att straffvärdet för mord som utgångspunkt skulle vara fängelse i 16 år, har i fråga om påföljd uttalat bl.a. följande.

När det gäller mordet på MW delar hovrätten tingsrättens bedömning att det inte finns några försvärande omständigheter av betydelse för straffvärdet.

Hovrätten instämmer emellertid inte i tingsrättens bedömning att det i förevarande fall skulle finnas några förmildrande omständigheter av betydelse för straffvärdet. Det dödande hugget har föregåtts av en inte helt kortvarig konfrontation där AA varit drivande och varit den part som orsakat att våld använts och sedan eskalerat. Händelseförloppet kan därför inte anses som hastigt.

AA har utdelat det dödande hugget med stor kraft. Kniven har penetrerat bl.a. MWs bröstben och därefter gått in i hjärtat. Detta utgör inte ett sådant begränsat

våld som kan anses förmildrande. Inte heller det förhållandet att MW förlorat medvetandet hastigt kan anses förmildrande.

Sammanfattningsvis anser hovrätten att det varken finns några försvårande eller förmildrande omständigheter som motiverar avsteg från utgångspunkten vid straffvärdebedömningen. Som tingsrätten konstaterat kan någon annan påföljd än fängelse inte komma i fråga redan med hänsyn till brottets straffvärde. Varken AAs psykiska tillstånd eller vad som framkommit i övrigt är av sådant slag att det ska påverka vid straffmätningen. Fängelsestraffets längd ska därför bestämmas till 16 år i enlighet med straffvärdet.

Grunderna för min inställning

Straff ska, med beaktande av intresset av en enhetlig rättstillämpning, bestämmas inom ramen för den tillämpliga straffskalan efter brottets eller den samlade brottslighetens straffvärde. (29 kap. 1 § första stycket brottsbalken).

Vid bedömningen av straffvärdet ska beaktas den skada, kränkning eller fara som gärningen inneburit, vad den tilltalade insett eller borde ha insett om detta samt de avsikter eller motiv som han eller hon haft. (29 kap. 1 § andra stycket brottsbalken).

Bestämmelserna i 29 kap. 1 § brottsbalken kompletteras av reglerna i 2 och 3 §§, enligt vilka vissa försvårande och förmildrande omständigheter ska beaktas vid bedömningen.

Av 3 kap. 1 § brottsbalken följer att den som berövar annan livet, döms för *mord* till fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller, om omständigheterna är försvårande, på livstid.

Bestämmelsen om mord ändrades senast den 1 juli 2014 (SFS 2014:274). Högsta domstolen har i dom den 2 februari 2016 (mål B 4653-15) förklarat att 2014 års lagstiftning dock inte har förändrat det rättsläge som gällde tidigare (se NJA 2013 s. 379). Enligt detta rättsläge är utgångspunkten vid bestämmande av påföljden för mord fängelse i 14 år. Vidare att straffet normalt ska bestämmas till fängelse i tolv år då omständigheterna sammantagna i någon mån talar för ett lägre straff och tio år när det kan sägas att omständigheterna är förmildrande. För att straffet ska bestämmas till fängelse i sexton år krävs att omständigheterna sammantagna tydligt talar för ett högre straff medan fängelse i arton år ska tillämpas endast i de fall då omständigheterna är mycket försvårande, samtidigt som de inte var av sådant slag att livstids fängelse bör dömas ut. Livstidsstraff ska tillämpas endast i de undantagsfall då ett tidsbestämt fängelsestraff på arton år inte är tillräckligt, t.ex. då gärningsmannen har mördat fler än en person eller då omständigheterna annars är synnerligen försvårande.

Min bedömning

Hovrätten har funnit åtalet i sin helhet styrkt, dvs. att AA orsakat MWs död, att AA inte har befunnit sig i en nödvärnssituation samt att gärningen har begåtts uppsåtligen. Hovrätten har också funnit att gärningen ska rubriceras som mord.

Högsta domstolen har med utgångspunkt i vad hovrätten funnit styrkt beträffande gärningen meddelat prövningstillstånd i fråga om påföljd. Detta innebär att hovrättens dom i övriga delar står fast. Utgångspunkten är således att AA ska dömas för mord.

Jag instämmer i hovrättens bedömning att det vare sig finns några försvårande eller förmildrande omständigheter kring gärningen eller att det i övrigt finns några omständigheter som påverkar straffmätningen. Enligt nu gällande rättsläge ska påföljden därför bestämmas till fängelse i 14 år.

Jag har emellertid inför avgörandet av Högsta domstolens mål B 4712-15 argumenterat för att Högsta domstolen på nytt ska pröva betydelsen av lagändringen den 1 juli 2014. Min inställning är därvid att normalstraffet för mord bör vara fängelse i 16 år. Huvudförhandling i det målet hölls den 18 maj 2016. Avgörande i det målet kan förväntas ges inom några veckor. Jag ber därför att få återkomma med min slutliga inställning i fråga om påföljd i detta mål till dess Högsta domstolen avgjort mål B 4712-15.

Bevisning m.m.

Jag åberopar inte någon bevisning.

Målet bör avgöras efter huvudförhandling till vilken AA bör inställa sig personligen.

Anders Perklev

My Hedström

Kopia till

UC Göteborg

UC Stockholm

Västerorts åklagarkammare i Stockholm (AM-87801-15)

Kammaråklagaren Maria Hävermark